

כַּשְׁמַת עַל רַבֵּי נַחֲמָן אֶפְרַסְאִי

הַאֲזִינוּ

מתוך ספר לקוטי הלכות

עַם נָבֵל וְלֹא חָכָם ... לְבוּ

אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל שְׁכַל זְמַן שֶׁנִּשְׁאַר לְהָאָדָם שׁוּם שְׁכַל עֲצֻמוֹ אֵינוֹ מְקָרֵב כָּלָל, כַּמְבָאָר עַל פֶּסוּק "עַם נָבֵל וְלֹא חָכָם" - עִמָּא דְקַבִּילוּ אוּרִיתָא וְלֹא חִפְיִמוּ (בְּסִימָן כֶּגֶז - לְקוּטֵי מוֹהָרִין חֶלֶק א). שְׁעָקֵר קִבְלַת הַתּוֹרָה הִיָּה רַק עַל-יְדֵי זֶה, עַל-יְדֵי שֶׁשָּׁלְקוּ אֶת חֻכְמָתָם לְגַמְרֵי, כִּי אִם הָיוּ מַעֲמִידִים עַל חֻכְמָתָם וְשָׁכְלָם לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה.

כִּי כָּל הַשְּׁכַל שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, אֶפְלוּ שֶׁל הַיְרֵאִים וְהַכְּשָׁרִים, כָּל זְמַן שֶׁלֹּא זָכוּ לְשַׁבֵּר תַּאֲוֹת לְבָבם לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, כְּמוֹ עוֹר הַמַּעֲבָד מִמֶּשׁ בְּלִי שׁוּם שְׁמִין רִיחַ בְּעֵלְמָא, עֲדִין אֵין לָהֶם שׁוּם שְׁכַל כָּלָל וְכָל שְׁכָלָם הוּא רַק בְּבַחֲנֵית הַמְדָמָה שֶׁהוּא פֶּחַ הַגּוֹף פֶּחַ הַבְּהִמְיּוּת מֵאַחֵר שֶׁלֹּא פָּשְׁטוּ אֶת גּוֹפֵם עֲדִין לְגַמְרֵי מִבְּהִמְיּוּת. וְגַם הַמְדָמָה שֶׁלָּהֶם אֵינוֹ מְבַרֵר עֲדִין לְגַמְרֵי, עַל-כֵּן עָקֵר תְּקוּנָם לְהַתְקַרֵב לָהּ יִתְבַּרַךְ הוּא עַל-יְדֵי אֲמוּנַת חֻכְמִים, בַּחֲנִינַת (שְׁמוֹת יד) וַיֵּאֱמִינוּ בָּהּ וּבִמְשָׁה עֲבָדוּ, דְּהֵינּוּ לְהַתְקַרֵב לְצִדִּיקִים אֲמִתִּיִּים וְלִהְיוֹת בָּם וּלְבַטֵּל דַּעְתּוֹ נִגְדָם לְגַמְרֵי כְּאֵלוֹ אֵין לֹא שׁוּם שְׁכַל כָּלָל. (הַלְכוֹת תַּפְלִין ה', אוֹת ל"ה)

וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֵט ... לְבוּ

כְּמוֹ שֶׁשִּׁשְׁהָשֶׁם יִתְבַּרַךְ שׁוֹלַח לְאָדָם טוֹבוֹת, בָּנִים וְעִשְׂרֵיאוֹת וְכִלְטוֹב יֵשׁ שְׁמִכִּיר חֲסִדֵי הָשֶׁם וְטוֹבוֹ עֲלָיו עַל-יְדֵי זֶה, וּמִתְעוֹרֵר לְהַתְקַרֵב אֵלָיו בְּצִדְקָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכוּ', וַיֵּשׁ חֵס וְשְׁלוֹם לְהַפֵּךְ, בְּבַחֲנֵית "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֵט" וְכוּ', כְּמוֹכֵן לְהַפֵּךְ כְּשֶׁהָשֶׁם יִתְבַּרַךְ מְנַסֶּה וּמְיַסֵּר אֶת הָאָדָם בְּיַסּוּרִין וְצָרוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וּבּוֹדָאֵי פּוֹנְתוֹ יִתְבַּרַךְ הוּא הַפֵּל רַק לְטוֹבָה, כְּדִי שִׁזְכֹּר עַל-יְדֵי זֶה לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (אֵיּוֹב ל'): "וַיֹּאמֶר כִּי יִשׁוּבוּן מֵאֵין וְכוּ'". אֲבָל מִחֲמַת גְּדֹל פֶּחַ הַבַּחֲרָה, יֵשׁ לְפַעֲמִים שְׁאֵדְרָבָא עַל-יְדֵי הַצָּרוֹת חֵס וְשְׁלוֹם נִתְעַקֵּם לְבוֹ בִּיתֵר מֵהָשֶׁם יִתְבַּרַךְ. (הַלְכוֹת כְּלָאֵי בְּהֵמָה ד', אוֹתִיּוֹת ד' ו')

רַאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַאשׁ הַשָּׁנָה רַאשׁ חוֹדֶשׁ

בְּיָמֵים וְשָׁנִים עַל מַחֲשׁוֹבוֹת וְתַחְבּוּלוֹת אֵלָיו כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה אֲבֵרָהָם אֲבִינוּ וְכָל הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים. בְּפֶרֶט עֲכָשׁוּ שְׁכָבֵר זְכִינוּ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הַכְּלוּלָה מִתְרִיג עֲצוֹת הַקְּדוּשׁוֹת. בּוֹדָאֵי רַאיוֹ לָנוּ לְשׁוּם כָּל חֻכְמָתָנוּ וְדַעְתָּנוּ, רַק לְקִים אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּפִשְׁטוּת וּבִתְמִיּוּת, זֶה הִיא הַחֻכְמָה הַגְּדוּלָה מִכָּל הַחֻכְמוֹת, זֶה עָקֵר שְׁלֵמוֹת תְּקוּן הָעֲצָה אֲמִתִּית בְּשׁוּכִין עַל יְדֵהּ לְבוֹא לְקִים הַתּוֹרָה.

וְעַל כֵּן הַתְּחִיל דָּוִד הַמֶּלֶךְ עֲלָיו הַשְּׁלוֹם סִפְרוּ אֲשֶׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הֵלֵךְ בְּעֲצַת רְשָׁעִים, כִּי זֶה הָעֵקֶר לְהִתְרַחֵק מֵעֲצַת רְשָׁעִים בְּתַכְלִית הַרְחוּק, וְלִחְשֵׁב תְּמִיד רַק עֲצוֹת אֵין לְעַבֵּד אֶת ה' בְּאֲמַת, וּלְקִים אֶת הַתּוֹרָה שְׁנִקְרָאת עֲצָה וְתוֹשִׁיָה, שֶׁזֶה בַּחֲנִינַת תְּרִיג עֲטִין דְּאוּרִיתָא. (הַלְכוֹת סִכָּה ז', אוֹת ב' לְפִי אוֹצֵר הַיְרָאָה - עֲצָה, אוֹת יז)

כִּי גוֹי אֲבָד עֲצוֹת הַמָּה לְבַכַּח

עָקֵר תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה הוּא עַל יְדֵי שְׁלֵמוֹת תְּקוּן הָעֲצָה, כִּי בְּאֲמַת הַפֵּל חֲפָצִים לִירָאָה אֶת שְׁמִךְ וּמִתְגַּעְגַּעִים לְשׁוּב לְהָשֶׁם יִתְבַּרַךְ, אֵךְ אֵין יוֹדְעִים עֲצָה שְׁלֵמָה אֵין לְשׁוּב מִנִּי חֹשֶׁךְ אֲשֶׁר כָּל אֶחָד נִלְכַּד בּוֹ כְּפִי בַּחֲנָתוֹ. וּבְאֲמַת עָקֵר תְּקוּן הָעֲצָה צְרִיכִין רַק בְּעֲבוּרָת ה', כִּי כָּל הַחֻכְמוֹת

לְזַכֵּרֵן נִצַּח מוֹרִינוּ רַבֵּי יִשְׂרָאֵל בְּעַר אוֹדֶסֶר, זְצִ"ל

סִפּוּר הַשָּׁבוּעַ

ספּוּר הַתְּקַרְבוֹת
בַּעַל הַפֶּתַח לְרַבֵּינוּ נַחֵל נִבְעַ מְקוֹר חֻכְמָה
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרַסְלָב זִיע"א
ע"ר ר' יִשְׂרָאֵל קְאָרְדוֹנֵר זְצִ"ל

עצ ... אֲנִי נִשְׁאֲרֵי בִּתְפִיסָה. נִכְנַס הַקְּצִין, וְקִשְׁרוֹ אוֹתִי, וְשׁוֹטְרִים עִמּוֹדוֹ עַל-יְדֵי וְשִׁאֲלוּ אוֹתִי: הֵיכֵן נִמְצָא צְבִי רוֹנְטֵל? אֲמַרְתִּי לָהֶם, שֶׁהוּא הֵלֶךְ לִירוּשָׁלַיִם. הֵלֶכְו, וּמְצָאוּ אֶת ר' צְבִי עַל-יְדֵי עֲפוּלָה. אֲמָרוּ לוֹ: ר' יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי נִמְצָאִים בִּתְפִיסָה, וְאַתָּה מְכַרָּה לְבוֹא! בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת חֲזָרוּ עִמּוֹ, וְאָז שֶׁחֲרָרוּנִי מִן הַתְּפִיסָה.

עצ בְּיוֹם א' נִקְרָאָה אֶסְפָּה, וּבְמַעֲמַד גְּדוּלֵי הַרְבָּנִים, וּבְרֵאשִׁם ר' מֵאִיר קְלִיעֵר, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, נִחְתָּם כְּתָב, שֶׁלְפִינוּ מִתְחַיֵּב ר' צְבִי, שֶׁלֹּא לְעַמֵּד בְּתוֹךְ ד' אֲמוֹת שֶׁל ר' יִשְׂרָאֵל, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה. וְנָתַן ר' צְבִי, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, תְּקִיעַת-כֶּף עַל זֶה. אַחֲרֵי הַמַּעֲשֶׂה בָּא לְיִשְׁבִיבָה וְאָמַר לִי, שִׁישׁ לֹא מָה לְסַפֵּר, וְסִפֵּר לִי הַדְּבָרִים בְּחֹשֵׁי, וְאֲנִי נִצְטַעַרְתִּי עַל שֶׁלֹּא הִיָּתְהָ לְר' צְבִי מְסִירוֹת נֶפֶשׁ.

עצ נִכְנַסְתִּי לְעִיר וְסִפְרָתִי הַדְּבָרִים לְר' יִשְׂרָאֵל, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה. כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת, הוֹצִיא אֲנָחָה מִלְּבוֹ. לֹא עָבְרוּ יָמִים אַחֲדִים, וְסִפְרוּ ... הַחֲמוֹשׁ מַעֲבֵר לְדָף

וְכִפֵּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ ... לְבַמַּג

עַל-יְדֵי קִדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל זֹכִינַן לְסַלְיַחוֹת עֲנוּת, בַּחֲנִינַת "וְכִפֵּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ" - "אֲדָמָתוֹ" דִּיקָא שֶׁעַל-יְדֵי אֲדָמָתוֹ בַּחֲנִינַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל אֲדָמַת קִדְשׁ עַל-יְדֵי זֶה נִתְכַּפֵּר עִמּוֹ, כִּי עַל-יְדֵי זֶה מְעוֹרְרִין רַחֲמֵי ה' יִתְבַּרַךְ שִׁסְתַּבֵּל לְדוֹן כָּל אֶחָד בְּרַחֲמָיו לְפִי מְקוּמוֹ שִׁזְכֹּר כִּי אֲדָמָה וְעַפְרָא אֲנָחָנוּ שִׁזְכֹּרְנוּ לְמָקוֹם מְגֻשֵׁם כְּלִפְךָ. (הַלְכוֹת עֵרַב ה', אוֹת לוֹ)

שַׁבַּת שׁוֹבָה

כָּל מַה שֶׁמִּתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הַצִּדִּיק יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֵׁם הָשֶׁם יִתְבַּרַךְ בְּיוֹתֵר. (קַל"מ ב/סו)

טוֹב לְהַגִּיד וּלְשִׁיר לְנִחַם נַחֲמָן מֵאֲוִמָן לִזְכוֹת לְכָל הַיְשׁוּעוֹת

לראות באב"י הנחל

= רחמנות (חלק א) =

... היתה לו מסירות נפש עצומה לעזר לכל נפש מישראל, כמו שכתב באב"י הנחל (מכתב ח): "השם יתברך יודע ועד, שאני מוכן ומזומן למטר את חיי וממוני וכל אשר לי בשביל עסק זה - לקרב איזה נפש ישראלי להי' יתברך או על כל פנים להכניס בו איזה הרהור תשובה אפילו רק לרגע אחת בלבד!"

אחר שנפל בדעתו, אחרי שהתגרש רצה לגור באיזה מחסן קטן, ור' ישראל הציע לו לגור איתו... והיה נראה שהוא לא רוצה לעזבו בודד, עד שהיה מוכן ללכת איתו בכל מקום על מנת שלא יפל.

בשספרו לפניו על אחד שנפל מהדרך, הזהיר מאד להודרו לנסות לחזקו, והיה מוכן שדוקא בנקדה הזאת שהאדם מתחיל לפל - צריך לחוש ולהודרו לנסות לחזקו (ועין ברש"י על פסוק "פי ימוך אחיך" - לפני שנפל אתה יכול להקימו, ואחרי שנפל - אפילו עשרה לא יכולים). וככה נתקיים. וכשאותו חבר אמר לר' ישראל שהוא לא מקשיב, הזהיר להתפלל עליו בלי לחכות, אולם כשלא הודרו לחזקו והתחיל אותו אברך לפל, ר' ישראל אמנם המשיך לבקש להתפלל עליו - אבל יותר בקרירות, ונראה היה שכבר קשה מאד להחזירו.

נכנס פעם לר' ישראל צרפתי שהיה נראה שהוא רחוק מהיהדות בכדי לעשות פדיון, ור' ישראל אמר הנסח של הפדיון בבכיה ובצעקה גדולה כמרגיש צער רחוקו, (עין בלקוטי תניינא ז. שעקר הרמנות הוא כשישראל עם קדוש נופלים בעוונות) והאיש התבהל מהצעקה של ר' ישראל (ועין בשיחות הר"ן קפ"ח). (סיון תשנ"ג - מבשרת)

אחר ספר לר' ישראל על לידה חולה שלא יכולה ללכת אלא רק לעמד, ור' ישראל צעק ובכה בחזק: "השם ירחם! תפלה! תשובה! תהלים!", והיה נראה שהוא מרגיש הצער של הילדה והמשפחה, וככה היה רגיל, שכשספרו לפניו מאיזו צרה, היה מרגש שהוא מרגיש ממש הצער של ישראל.

סיפור השבוע

(המשך הסיפור)

עש ... שר' צבי נכנס לחלשה גדולה על הראה, והרופאים אמרו שהוא מסכן. וכל התינוקות של בית רבן הלכו לקבר הרמב"ם להתפלל לרפואתו, וגם אני ור' ישראל, זכרוננו לברכה, היינו שם, וגם אשתו של ר' צבי היתה שם. כשספרתי זאת לר' ישראל, אמר לי: רוצו ואמרו להם, שיקרעו מיד הכתב! ובהיות שעשה אותי שליח, רצתי מיד לקים שליחותו, ושם מצאתי כל בני המשפחה, וגם זקן מפלג אחד ור' קהת שמו, שהיה מחסידי קרלין. וכששמע שר' ישראל אמר כן, אמר לחותן ר' צבי: שמע בקולו וקרע את הכתב! אבל חותנו לא רצה בשום פנים ואפן.

עש באותו לילה חלמתי שהייתי בשוק, וגם ר' צבי היה שם ודבר עמי. אמרתי לו: מה אתה עושה, והלא יסלקו אותך? אמר לי: החלטתי לעבר על התקיעת-כף, ושום דבר לא יפריד בינינו. ופתאום נתעוררתי ושמעתי קולות שאומרים: נפטר ר' צבי! ונפטר ר' צבי אז.

עש ואני מבקש רחמים מאת הקדוש ברוך הוא, שיזכני לראות באור ה', ואזכה להתקרב ולהשיג משהו מן אור הגדול שזורח בעולם, ונוכח לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן.

עש וכמוכא ב'ספר המדות' (אות 'צדיק', סימן קנא): "ביאת המשיח תלוי בקרבת הצדיק" (ובסימן קנב): "עקר שלמות הנפש תלוי בקרבות הצדיקים". והשם יתברך יזכני לזה, במהרה בימינו, אמן.

צדקה וחסד

אחים יקרים

אנשי הצדיק, נא לרחם!

לקראת שמחת

חגי הסוכות ושמחת תורה

תנו לגמ"ח שלנו לעזור

לכל הנצרך

חשבון דואר 89.2255.7

והתימה טובה

כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו העצומים והרבים והכבדים יותר מחל היס. ותעורנו בזכות עצם קדשת היום הקדוש הזה, ובזכות התענית הקדוש של יום הנורא הזה, יום צום הכפורים, שנזכה עלידידיה להכניע אצלנו כל הרצונות אליך תתברך, להכניע ולשבר ולבטל כל מיני רצונות שלנו כנגד רצונך, עד שלא יהיה לנו שום רצון ולא שום תאוה כנגד רצונך כלל, באפן שנזכה להיות כרצונך תמיד, ולכלי לסור מרצונך ימין ושמאל, ועלידידיה נזכה, שאתה ברחמיך תבטל רצון אחרים מפני רצוננו, ויתבטל מאתנו כל מיני מחלקת שבעולם, הן מחלקת מבני העולם, הן מחלקת שבעצמי, אשר עתה "אין שלום בעצמי מפני חטאתי".

וכל מה שאני רוצה לעשות איזה דבר שבקדשה יש לי מניעות רבות ועצומות בלי שעור, ועקר הוא מניעות המוח והלב. והכל אזכה לבטל עלידי התענית הקדוש של יום הכפורים הפלול מכל הימים של כל השנה, כמו שכתוב, גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יפתבו ימים יצרו ולו אחד בהם. ודרשו רבותינו זכרונם לברכה, זה יום הכפורים.

רחם עלינו וזכנו לשוב בתשובה שלמה באמת בכל השנה, ובפרט ביום הכפורים הקדוש, ועורנו להתענות התענית של יום הכפורים בקדשה נוראה ועצומה ובשמחה וחדוה רבה באמת, באפן שאזכה עלידידיה לקדש עצמי מעתה ולידע איך להתנהג בענין התעניות בכל השנה כלה, ולהיות כרצונך הטוב באמת, למען לא אבוש ולא אכלם ולא אכשל לעולם ועד: (מתוך תפילה ק"א)

עצות ותפילות

מועדי ה' - יום-כפור, א

יום-כפור הוא כלליות כל הימים, והוא מחיה כל הימים, והוא מכניע הלב לדבק כל הרצונות להשם יתברך לבד; ועלידידיה נתבטל כל מיני מחלוקות בגשמיות ורוחניות ונעשה שלום, ועלידידיה נמשך ששון ושמחה.

... זכני ברחמיך הרבים לקבל יום הכפורים הקדוש בקדשה גדולה ובשמחה רבה וחדוה עצומה. ואזכה לקים כל החמשה עונים ביום הכפורים בתכלית השלמות כראוי, ולהתפלל כל החמשה תפלות ביום הכפורים בכונה עצומה ונוראה, ולהתנדות בכל מיני רויים, ולהתחרט על העבר בחרטה גמורה ולעזב באמת דרכי הרע ומחשבותי הרעות והמבלבלות, ולקבל עלי בקבלה חזקה ונכונה לבל אשוב עוד לכסלה, ולבל אעשה עוד הרע בעיניך כאשר עשיתי, ולשוב בתשובה שלמה לפניך באמת בשמחה ביראה ואהבה, ולבכות הרבה מתוך שמחה:

מלא רחמים, זכני לקדשת יום הכפורים האיום והנורא והנשגב מאד, פי הוא יום זה גדול וקדוש ונורא ואיום ואדיר, יום אחד בשנה אשר בחרת בו לעמך, לסלח עונותיהם ולכפר פשעיהם ביום הנורא הזה.

רחם עלינו וזכנו לקבל יום הגדול והנורא הזה כראוי, ולשוב בתשובה שלמה באמת, באפן שתסלח ותמחל ותכפר לנו על